

GŁOS PODHALA

aktualny tygodnik powiatów: gorlickiego, grybowskiego, limanowskiego, makowskiego, nowosądeckiego, nowofarskiego i żywieckiego.

POD KIEROWNICTWEM KOMITETU REDAKCYJNEGO.

Adres Redakcji i Administracji: Nowy Sącz, ul. Kołłątaja I. 3. — parter.	Własne oddziały redakcyjne na całym Podhalu. Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od 5—6 po południu.	Godziny urzędowe redakcji: od 10—11 przedpoł. i od 4—6 po południu.
PRENUMERATA: Miejscowa miesięcznie wraz z dostawieniem do domu: 1 zł. Zamiejscowa: miesięcznie 1'20 zł. Wpłacać na konto czekowe Administracji.	Konto czekowe P.K.O. Nr. 409.090.	CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenie zwykłe za 1 mm. 20 gr., w tekście 50 gr., przed tekstem 70 gr. Kolumny ogłoszeń zwykłych składają się z trzech szpalt. Przy miesięcznym wzgl. dłuższym ogłoszeniu znaczna zniżka.

Do zgody!

(Na marginesie kazania ks. J. Cierniaka w dniu 19 marca).

«I kiedy patrzę w wasze wpatrzone twarze, kiedy wyczuwam, że słowa moje padły na wasze dusze i czuję, że słuchacie uważnie, jakaś radość budzi się we mnie i ta pewność, że słowa moje będą siejbą zgody i umiłowania Boga, ojczyzny, państwa i nas samych!»

Te słowa, rzucił w prawdziwie oratorskiej ekstazie, z szczerego, głębokiego serca ks. dr. Cierniak na kazaniu w dniu 19 b. m. podczas Mszy św. na intencję marszałka J. Piłsudskiego. A mówił tak przekonująco, mówił tak podniośle i silnie, że mimo woli czuć można było, że na duszę kaznodziei padł oddźwięk tych serc, które w skupieniu, w milczeniu wsłuchiwały się w kazanie, które należało do tych, które słyszy się tylko raz do roku! Nawoływał nasz kaznodzieja do zgody, do odrzucenia wszelkiej prywaty, do oczyszczenia wzajemnej miłości z wszelakich naleciałości wybujałego indywidualizmu partyjnego, wskazał, że Polacy winni zjednoczyć się pod tym sztandarem, gdzie z jednej strony Matka Boża króla Jana Kazimierza i Orzeł Biały, nasz symbol państwowy widnieją i przypominają nam tradycję ukochaną wieków i naszego bytu przedrozbiorowego.

A słowa swe oparł na jednej miłości, wyszanej—jak wspomniał—z piersi matki, miłości Marszałka J. Piłsudskiego do kraju, do państwa—miłości, która dozwoliła mu przez całe życie iść śmiało naprzód—iść, przodować, walczyć i być sumieniem narodu. Oceenił tę wielką miłość kaznodzieja, uszanował ją i zaapelował do nas, byśmy rzucili swary i spór, prowadzące jedynie do rozbicia, do rozkładu, do słabości.

I jeśli w dniu Imienin Wielkiego naszego duchowego Wodza, padły podobne słowa z kazań całej Polski, jeśli w dniu Imienin Marszałka J. Piłsudskiego kaznodzieje z wpatrzonych oczu słuchaczy wszędzie wyczuli chęć i ochotę zgody, odrzucenia swarów, walk podjazdowych i szczerą chęć wspólnej pracy nad budową państwa, które jest solą w oku zazdrosnych sąsiadów—musimy sobie przyznać, że przyszłość nasza musi być jasną, pozbawioną troski i przewidywać zła, które dziś niestety tak często są wysuwane! Jeśli w dniu Imienin Kochanego Komendanta złączyli się w prawdziwym hołdzie dla uczczenia Jego zasług wszyscy, bez przymusu, bez interesu, bez oficjalnej tylko konieczności—jeśli, w co nie wątpimy serdeczne życzenia jaknajdłuższych lat pracy dla Polski i jej

siły popłynęły w dniu tym daleko ku Warszawie—ku Belwederowi—wierzymy, że walka toczona dziś tylko dla okazania swego śmiesznego prestige'u, rzekomo naruszonego przez kogoś—kto chyba ma prawo być najwyższym sędzią—zestabnie, a daj Boże i upadnie! Wszak wiemy, że my Polacy jesteśmy bardzo gorącymi i gwałtownymi, wiemy, że lubimy rozbieżność zdań i udowadnianie rozmaitych tez, jeśli jednak w sierpniu, 1920 r. potrafiliśmy się zjednoczyć i dokonać Cudu

Wisły, jeśli w tym czasie potrafiliśmy przy pomocy Jego iść ramię w ramię—czy nie powinniśmy dzisiaj wesprzeć się i zbudować Polskę taką, na jaką stać 30 milionów ludzi? Odrzucmy walkę, odrzucmy prywatę i dla uczczenia Imienia naszego Wielkiego Wodza podajmy sobie dłonie dla wspólnej wielkiej, szlachetnej i owocnej pracy dla naszej odzyskanej niepodległości.

St. Kl.

Imieniny Marszałka J. Piłsudskiego.

Tegoroczna uroczystość Imienin Marszałka J. Piłsudskiego wypadła w N. Sączu naprawdę imponująco, a co najważniejsze i najwznioślejsze zszeregowano w karnym ordynku hołdu i uznania wszelakie rzesze społeczne, a zatem władze, wojsko, urzędników, młodzież szkolną, żydów, kolejarzy, wieśniaków itd.—dowodząc, że cześć, miłość i uznanie dla tego opatrnościowego męża Polski tkwią głęboko w naszym podhalańskim społeczeństwie. Napływające sprawozdania z prowincji, dowodzą również, że wszędzie dzień ten był obchodzonym uroczysto i że społeczeństwo nasze w sposób poważny i godny uczciło dzień pamiętny Imienia Komendanta.

W dniu 18 wieczorem o godzinie 7 przeszedł ulicami miasta N. Sącza capstrzyk orkiestry 1 psp. podążając ku rynkowi, gdzie odegrano kilka utworów przed Magistratem, kończąc «Pierwszą Brygadą». W czasie przemarszu orkiestry płonęły nieomal we wszystkich oknach światła. Rano po pobudce orkiestry kolejowej i 1 psp. zaczęły się o godzinie 10 gromadzić tłumy publiczności w kościele parafialnym, o godz. 9:30 przemaszerował batalion 1 psp., kompania Zw. strz. pod dowództwem kompan. W. Bocheńskiego i szeregi P. W. — pod dowództwem por. Fijałkowskiego — przy dźwiękach orkiestry 1 psp. poczem szeregi ustawiły się wokół kościoła. O godz. 9:55 przybył dow. garnizonu płk. Wartha i przy dźwiękach fanfar odebrał raport od zwartych oddziałów. W stalach kościoła farnego zasiadli reprezentanci wszystkich władz, a to pan star. dr. Typrowicz, płk. Wartha, ppłk. Krudowski, prezes sądu Bukowski, ref. Wygrzywański, ks. Jan Dąbrowski, kom. Hanus, poseł hr. Stadnicki, burm. dr. Sichrawa, prezes Michalik, fizyk dr. Zaranek, inż. radca Bukasiewicz, radca Kobak, dyr. Pelczar, Maczuga, Goettman i Zieliński, radca Mika, kapt. Sokołowski, oficer P. W. kmdt. obw. Zw. strz. Artymjak, adj. Dindorf, prezes od, inż. Goettel, prez. legi. Wawrzykowski, inż. Migdał, profesorowie Serafin St. i Serafin J., radca Zdzarski, reprezentanci mieszczaństwa Jankiewicz i Górka i wielu... wielu innych. Uroczystą Mszę św. odprawił ks. prałat Mazur — a kazanie okolicznościowe wypowiedział ks. dr. J. Cierniak. Po nabożeństwie odbyła się przed kaplicą szkolną defilada oddziałów wojskowych i P. W. przed władzami wojskowymi i cywilnymi. Natłok publiczności w kościele był tak duży, że ludzie stać musieli nawet przed kościołem.

O godz. 9 rano odbyły się uroczyste nabożeństwa w kościołach i domach modlitwy innych wyznań.

O godz. 11:30 odbyła się Uroczysta Akademia w «Sokole» przy wypełnionej sali.

Akademję zagał porywająco p. poseł A. hr. Stadnicki, poczem wspaniałe i głębokie pod względem treści, pełne entuzjazmu i wskazań dla przyszłości przemówienie wygłosił prof. gimn. Antoni Artymiak. Chór 200 działwy wraz z akompaniamentem orkiestry 1 psp. pod batutą p. prof. Kopyńskiego, deklamacja znanego poety p. E. Biedera, oraz przepiękna ilustracja symfoniczna «Cud nad Wisłą» — odegrana pod batutą kapelmistrza por. Rulca przez orkiestrę 1 psp. dopełniły resztę programu.

Akademję publiczną poprzedziła akademja młodzieży szkolnej seminarjum i gimnazjum żeńskiego, która odbyła się o godzinie 9 rano w sali «Sokola». Po wspaniałym słowie wstępnym prof. A. Artymiaka nastąpiła deklamacja p. Pajorówny ucz. 7 kl. gimn. żeńsk., poczem chór sem. z. pod batutą p. Harasowskiej odśpiewał szereg pieśni.

Popołudniu o godz. 2:30 odbyła się również w «Sokole» Akademia żołnierska, gdzie przemówił do żołnierzy 1 psp. p. mjr Stachelski, pięknie deklamowała p. Stachelska, orkiestra 1 psp. odegrała kilka utworów, wreszcie «Teatr żołnierski» 1 psp. odegrał 4-aktowy dramat z życia Marszałka J. Piłsudskiego p. t. «Wieżień Magdeburga», Bakala.

Zakończeniem wielkich uroczystości Imieninowych Marszałka Piłsudskiego w naszym mieście był «Uroczysty Wieczór» w «Domu Robotniczym» użyczonym, co podnieść należy przez miejscowych kolejarzy.

Słowo wstępne wygłosił p. Feliks Michalik, charakteryzując w swej pięknej mowie czyni Marszałka J. Piłsudskiego i podkreślając żywe współdziałanie z Marszałkiem szerokich mas robotniczych. Dalszy program wypełniła orkiestra, która odegrała Polonez A-dur, uwerturę z oper. Athalia Mendelsohna. W orkiestrze kolejowej od czasu objęcia kapelmistrzostwa przez p. kapelm. Wolfsthal widzimy wielki postęp a to tak w doborze wykonywanych utworów jak i w sposobie wykonania. Następnie odegrał p. kapelm. Wolsthal Poppera «Jak niegdyś w piękne dnie» (sol. wioloncz.) Akomp. subtelnie p. Helena Wollenberżanka. Na zakończenie części muzycznej chór «Echo» odśpiewał pieśni Noskowskiego, Rączki i Moniuszki. Następnie «Teatr Robotniczy» odegrał fragment z «Róży» Zeromskiego. Całość wieczoru sprawiała bardzo miłe i podniosłe wrażenie. Uroczystość tą zaszczytlił swoją obecnością p. starosta dr. Typrowicz z żoną, p. pułk. Wartha z żoną, p. nacz. warst. kolej. inż. Zawojski z żoną, p. burm. dr. Sichrawa, p. płk. Krudowski i w. w. innych.

Zaznaczyć należy, że miasto było bogato dekorowane flagami i nalepkami okiennymi.

„Nie było nas — był las, nie będzie nas — będzie las“.

(Ciąg dalszy).

Dosyć jest spojrzeć na otaczające nas grzbiety górskie, aby przekonać się, że coraz większa łysina świeci tam, gdzie niedawno bujny las wyrastał. Coraz częściej rozciągają się wstęgi zagonów na zboczach gór, na których zaledwie liche owiesek i niedorodne „grule“ stanowią cały dochód właściciela — lecz jakimże trudem okupiony!

Z tych zboczy zaś, do których pług ni motyka sięgnąć nie może, nie otulonych już ochronnym płaszczem lasu, pod wpływem wiatru, suszy, mrozu lub gwałtownej ulewy, staczają się raz po raz resztki dawnej gleby w łożyska potoków, aby powędrować w dół, zostawiając na górze nagie skały podłoża.

Hulają więc po odsłoniętych pustkowiach niczem niepowstrzymane wichry i przyspieszają tempo огоłacania naszych gór z resztek roślinności.

A cóż na to wszystko mówią nasze rzeki górskie?

Wiemy wszyscy, że są żywiołem nieokiełznanym i groźnym w czasie wezbranych ulewą fal, zaś w razie dłuższej posuchy zanikają prawie zupełnie, niby australijskie creeko lub afrykańskie wadi.

Taka n. p. Kamienica przed ćwierćwiekiem obfitszą była w wodę w najsuchsze nawet lato, niż obecnie jest w jesieni, ale mimo to nie była tak niebezpieczną, jak bywa teraz, po nagłych a obfitych deszczach.

Dunajec nie daje tak łatwo poznać po sobie ubytku wody w posusze, bo zasilają go ciągle śniegi i niby-lodowce tatrzańskie, za to gdy w dorzeczu jego spadnie ulewa i dopływy boczne niczem niehamowane runą w jego koryto, wówczas niesie zniszczenie całej swej dolinie mimo tam, umocnień i regulacyjnych zabiegów.

Jakież stąd wnioski?

Walka ze szkodnikami w sadach.

Podane w moim ostatnim artykule „Pielęgnujcie drzewa owocowe“ sposoby walki ze szkodnikami drzew owocowych, nie są jeszcze dostateczne, ale w każdym razie zapobiegają w ich intensywnym rozwoju.

Ażeby jednak walka ta była jak najskuteczniejsza, koniecznym jest przeprowadzenie wspólnej w tym kierunku akcji, zwłaszcza w okolicach sadowniczych, przy pomocy odpowiednich spryskiwaczy, oraz sporządzonych do tego celu płynami, zawierającymi składniki trujące.

Spryskiwacze takie mamy różnego typu, — są beczkowozy, ręczne, tornistrowe i duże spryskiwacze motorowe. Do spryskiwania naszych sadów, okazał się praktycznym rozpylacz „Unicum“ na trójnogu, gdyż z łatwością można go przenosić z miejsca na miejsce, zwłaszcza w lecie — jeżeli

Należy roztoczyć jak najtroskliwszą opiekę nad resztkami naszych lasów i zmusić właścicieli wyrębów, aby je zalesiali starannie, gdyż w przeciwnym razie nasze cudne Podhale — którego najpiękniejszą krasę stanowią te góry pokryte zielenią lasów, a rozbrzmiewające szumem kaskad źródłanych — stanie się pustkowiem, gdzie tylko nagie skały sterczeć będą!

Jednakże w zamian za dochód, jaki ludność tubylcza czerpie ze sprzedaży lasu, należy dostarczyć jej innego źródła zarobku, któryby umożliwił jej zaopatrzenie się w niezbędną żywność i zaspokoił inne także potrzeby kulturalne.

Więc niechby rozwinął się na Podhalu przemysł domowy zabawkarski! — Wszak nasi chłopcy lubią strugać z drzewa różne światełki i cacka — należy tylko tej pracy nadać jednolity kierunek, zorganizować masowy wyrób dzieciennych zabawek, których tyle sprowadza się z Niemiec (z naszego własnego drzewa — niestety!) a wtedy i las zostanie i dochód się znajdzie.

Na obszernych łąkach nadrzecznych należałoby zaprowadzić kulturę wikliny szlachetnej i rozwinąć przemysł koszykarski, mogący zatrudnić setki rąk próżnujących tutaj porą zimową, a jakże łatwy i zyskowny!

Wreszcie całe nasze Podhale — toć to jedno olbrzymie letnisko-uzdrowisko! Trzeba tylko uświadomienia ludności pod tym względem, że kto chce ciągnąć zyski z przyjezdnych, musi zapewnić im minimum wygód kulturalnych i codziennych. Zatem — podnieść poczucie piękna u ludu, przyzwyczaić do przestrzegania zasad higieny i obudzić poczucie rzetelności obywatelsko-kupieckiej, a wtedy Podhale może stać się prawdziwą perłą Rzeczypospolitej, jeżeli.. „będzie las, choć nie będzie nas!“

Józef Migacz.

powierzchnia sadu znajduje się pod uprawą zbóż lub okopowych. Zadaniem bowiem rozpylacza jest aby rozpylający się płyn osiadał na całej przetrzeźni liścia, owocu i gałązki jak rosa, który następnie zasycha, przykrywając je warstwą chemicznych substancji, które płyn zawiera. Trzeba bowiem sobie uprzytomnić, jak ogromne szkody w sadach naszych rokrocznie wyrządzają te reszki szkodników, które występują pod postacią niewidzialnych grzybków, żarłocznych gąsienic, liszek, mszyc i innych tego rodzaju wrogów świata roślinnego.

Wspomnę tu tylko tarczówkę śliwową i czarną spadź, które w przeciągu kilku lat potrafiły prawie że doszczętnie zniszczyć na Podhalu sady śliwowe.

Do najgroźniejszych szkodników drzew owocowych, występujących w postaciach zwierzęcych, zaliczyć można tarczówkę, o której wspominałem, kuźciaka jabłkowca (*Anthonomus pomarum*), owocówkę jabłkówkę (*Hypomoneta malinella*), barczatkę pierścienicę (*Gastropacha neustria*), przędzika owocowca (*Chaitatobia brumata*), chrabąszcza majo-

wego oraz mszyce korówki wełniste (*Schizoneura Sanigera*) i wogóle mszyce jabłoniowe, czereśniowe, śliwowe itd. (Korówki wełnistej w powiecie sądeckim nigdzie nie zauważyłem.) — Również bardzo wielkie szkody w sadach ponosimy z powodu występujących pasorzytów drzew owocowych w postaci grzybków jak: Czarna spadź (*Apiosporum salicinum*), *Fusicladium*, mączniaka liściowego itd.

Straty jakie ponosimy tak w sadownictwie jak i rolnictwie w kraju są kolosalne. Idą one bowiem już nie w setki tysięcy, ale w setki milionów złotych rocznie. Gdybyśmy tak na prawdę w przybliżeniu obliczyli, to przakonalibyśmy się, że straty te dorównują nieomal naszemu rocznemu budżetowi. Chcąc aby walka ze szkodnikami drzew owocowych przyniosła pozytywne wyniki, należy jak wspominałem użyć odpowiednich spryskiwaczy, oraz wypróbowanych środków chemicznych, których mamy bardzo wiele, ja jednak streszczę się tylko do tych, które są nam znane i nie bardzo drogie. I tak: Do spryskiwania drzew przed wegetacją tj. w porze zimowej i wczesną wiosną, można użyć 2-4 proc. cieczy bardoskiej, zaś w czasie wegetacji tj. w drugiej połowie wiosny i w ciągu lata 1 proc. cieczy bardoskiej.

Ciecz bardoską sporządzamy z siwego kamienia (siarczan miedzi) i niegaszonego wapna t. zn. jeżeli chcemy mieć 4 proc. cieczy bardoskiej, to osobno rozpuszczamy w 10 litrach wody 4 kg. siwego kamienia i osobno w 10 litrach wody gasimy 4 kg. wapna. Gdy jedno i drugie rozpuści się, to następnie wlewamy obydwie roztwory do beczki poprzednio napełnionej 80 litrami wody i dobrze mieszamy. Przy spryskiwaniu należy częściej sporządzoną ciecz mieszać, aby drobne cząsteczki siwego kamienia nie zostawały na dnie naczynia.

Wyjaśniam, że sama ciecz bardoska służy raczej do zwalczania grzybków chorobotwórczych i do porostów mchów, które tak często w sadach naszych spotykamy. Dobrą cieczą bardoską w proszku pod nazwą „Boruta“ można nabyć w firmie „Przemysł chemiczny“ w Gierzu w cenie hurtownej 1 zł. 30 gr. za 1 kg. Do tępienia grzybków i owadów używa się cieczy bardoskiej zmieszanej z zielenią paryską i tak: 1 kg. siarczanu miedzi, 1 kg. świeżo lasowanego wapna i 100 gr. zieleni paryskiej na 100 litrów wody.

Dobrym środkiem do zwalczania tarczówki śliwowej okazał się gotowy preparat „Arbosalus karbolinem“, który nabyć można w drogerji „Universum“ w Poznaniu, ul. Ratajczaka 38, po cenie 2 zł. za 1 kg. Środek ten używa się przed wegetacją drzew 10-15 proc., t. zn. na 100 litrów wody 10-15 kilogramów Arbosalus karbolinem.

(Dokończenie nastąpi.)

A. Drzewiński
insp. sadownictwa.

Reklama dźwignią handlu

Z nowych wydawnictw.

»Wierchy«, organ Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, rocznik szósty za rok 1928, poświęcony górom i góralszczyźnie, przynosi bogaty materiał, omawiający wszechstronnie sprawy Podhala. Widać, że ruchliwe Tow. Tatrzańskie, z umiłowaniem godnym sprawę, otacza opieką ruch turystyczny, czem przyczynia się w wielkiej mierze do podniesienia naszych powiatów górskich nietylko pod względem materialnym, lecz także i kulturalnym.

Rocznik wspomniany, bogato ilustrowany, wydany został ku uczczeniu 10. rocznicy odzyskania niepodległości oraz pamięci poległych za ojczyznę Podhalan. Przynosi on przepiękny artykuł generała Andrzeja Galicy (Młodym Podhalanom ku pamięci), kilka rozpraw i wspomnień, poświęconych turystyce, florze górskiej, muzyce tatrzańskiej, specjalny dział poświęcony dawnym opisom gór i góralszczyzny, poezje (M. Wolskiej, M. Pawlikowskiego i St. Bąkowskiego) oraz bogatą kronikę.

Niezmiernie cennym przyczynkiem do dziejów osadnictwa na Podhalu jest rozprawa p. t. „Stan badań nad osadnictwem Podhala (str. 8-51). W pracy tej przedstawia nam autor rezultaty dotychczasowych studjów o Podhalu, przyczem uwzględnia badania wybitnych znawców przedmiotu jak: Potkańskiego, Zejsznera, Zachorowskiego, St. Zakrzewskiego, Długopolskiego, Barana i i.

Wywody tych uczonych zestawia Szan. Autor w rozdziale III p. t. „Obraz osadnictwa“. Podhale przedstawia się jako obszar dla kolonizacji niekorzystny, jużto z powodu przykrych warunków geograficznych, jak też i bliskości granicy. Mimo tego, przeludnione połacie Małopolski kierowały stale część swej ludności w okolice górskie, nie zdołali jednak poprzeć ruchu kolonizatorskiego urzędnicy królewscy ani też nie wspierały go klasztory, jak Klaryski, Cystersi, posiadający na Podhalu liczne majątki. Z tego też powodu niektóre osady na Podhalu zawdzięczają swe powstanie licznie w te strony w w. XIV ze Spisza napływającym Niemcom. W wieku XV napłynęli tu Wołosi, którzy opuszczają swój kraj, garncząc się pod opiekę wolnej od zaburzeń wewnętrznych i silnej Polski Jagiełły. Byli oni tylko osadźcami, posuwał się z nimi ku zachodowi żywioł rurski, docierając aż do Nowego Sącza.

Wiek XV wstrzymał proces osadnictwa a powstałe po tym okresie osady są dziełem czynników miejscowych. Brak ziemi i ciężkie warunki bytu na Podhalu, sprzyjały rozwojowi „zarębków“ t. j. samotnych gospodarstw na ziemi świeżo karczowanej, dokoła których powstają coraz to nowe wsie. Słusznie zatem zaznacza autor, że dzieje procesu osadniczego na Podhalu mają ścisły związek z dziejami gospodarzami. I tkwił w osadniku ten atawizm, który skłaniał go do zajęcia się rolnictwem, mimo niekorzystnych warunków, sprzyjających za to dosko-

skonale hodowli bydła Tak więc prawnuk rolnika, przybysz z nizinnych krain Polski, przymiera głodem, lecz pragnie nadal być rolnikiem.

Opierając się na dowodach źródłowych, uważa autor za jeden z najważniejszych postulatów, który w najbliższym czasie powinien być uwzględniony, dążenie do wzrostu hodowli owiec na Podhalu. Serowczy, koce wełniane, sukno i kożuchy, oto produkty, które znajdują zbyt w Polsce, wyrugują towar obcy i doprowadzą gospodarstwa podgórskie do stanu kwitnącego.

Wpływy Podhala sięgały też na Spisz i Orawę, które od najdawniejszych czasów zajęte były przez ludność polską. Posuwaniu się osadnictwa ku południowi sprzyjały warunki fizjograficzne, ułatwiające osadnikom dostęp dolinami Dunajca i Raby ku ich źródłom.

W pracy swej stosunkowo niewiele uwag poświęca p. Kupczyński Sądeczyźnie. Bo też i zagadnienia osadnictwa na Podhalu są różnorodne. Granice osadnictwa od wschodu, jego kierunek i warunki, w jakich się ono u nas odbywało, szczególnie osadnictwo wołosko-rurskie, które dotarło w głąb ziemi sądeckiej, są przedmiotem badań ze strony podpisanego i rzuca wiele światła na przeszłość Beskidu Sądeckiego.

Prof. A. Artymiak.

Handel towarów korzennych
i restauracja

Marceli Bursztyn

W LIMANOWEJ — RYNEK.

detaliczna sprzedaż trunków z prawem wyszynku, wina krajowe i zagraniczne, sprzedaż przyborów do pisania, soli, nafty spirytusu monopolowego i skażonego.

Hurtownia tytoniowa i detaliczna sprzedaż wyrobów monopolowych do palenia.

Pokoje do śniadań. Skład farb.

Na święta!!

Wszelkie artykuły spożywcze

poleca

ZYGMUNT WOJACZYŃSKI

HANDEL KOLONIALNY

NOWY SĄCZ ulica Kościelna 2

Telefon Nr. 128.

ZAKŁAD KRAWIECKI

STANISŁAWA WÓJCIKIEWICZA

W NOWYM SĄCZU, JAGIELLOŃSKA 16

poleca na każdy sezon, wielki wybór materiałów krajowych i zagranicznych.

CENY UMIARKOWANE

Dobrego gruntu

20 morgów w Jasielskiem do sprzedania. Zgłoszenia do Administracji „Głosu Podhala“.

MICHAŁ ADER

FABRYKA MEBLI GIĘTYCH
I TARTAKI PAROWE

w Jazowsku

Stacja kolejowa St. Sącz

Wykonuje wszystkie wyroby wchodzące w zakres fabrykacji mebli giętych, jak n. p. krzesła, fotele, kanapy, bujanki, wieszadła, łóżka gięte, stoły, garnitury do wyścielania itp.

oraz wszystkie materiały tarte (jodła i świerk).

RABKA BIURO ARCHITEKTONICZNE ...
... i PRZEDSIĘB. BUDOWLANE.

„Kastor“

Reprezentacja i dostawa materiałów budowlanych.

Rabka, willa »pod Opatrznością«.

WIOSNA NADCHODZI!

Szanowni Panowie raczą oglądnać swoje ubrania, zarzutki, kamizelki jedwabne i krawatki.

Łaskawe Panie swoje płaszcze, kostjomy, sukienki gładkie i plisowane, bluzki, szale wełniane i jedwabne.

Dla dzieci ubrańka, płaszczyki, czapeczki i kapki na wózki.

Z mieszkania firanki, portjery, dywaniki, kapy i serwety.

Ponadto wszelką bieliznę od kołnierzyka począwszy aż do luksusowej, co jest brudne i splamione, przyjmie i wykona dobrze
PRALNIA NARODOWA w N. SĄCZU przy ul. Szujskiego 2. (obok Starostwa).

Firma Józef Olexy

Nowy Sącz, Jagiellońska 1. 8.

Rok założenia 1878.

Poleca wina węgierskie, LECZNICZE TOKAJSKIE STARE, francuskie białe i czerwone, burgundzkie i t. d. — KONIAKI francuskie, włoskie. WÓDKI i LIKIERY krajowe i zagraniczne.

Bufet i restauracja otwarte od 8-24.

Wina wszelkie na kieliszki.

Porter żywiecki.

Pierwszorzędny handel delikatesów

A. DYRKA

KRYNICA

POD ZAMKIEM

Z dniem 1-go stycznia 1929 została otworzona

NOWA RESTAURACJA

ADOLFA SCHWIMMERA

W NOWYM SĄCZU, NAWOJOWSKA 2231.

Poleca znakomite trunki, piwo flaszkowe i beczkowe z najlepszych browarów, przekąski, wędliny, sardynki, sery szwajcarskie i t. p. Kuchnia doborowa pod fachowym kierownictwem, przyjmuje abonament na obiady po najniższych cenach.

LOKAL DUŻY — OBSZERNY. RADJO.

Poleca się łask. względem PT. Publiczności.

Podhalanie! popierajcie Wasz organ
„GŁOS PODHALA“

W ROKU 1837 ZAŁOŻONA FIRMA

I. DREXLER & SYNOWIE

((WŁAŚCICIEL FIRMY KAZIMIERZ DREXLER))

LWÓW, PLAC KAPITULNY L. 2. TEL. № 13-17.

FILJA: NOWY SĄCZ, RYNEK L. 23.

WYTWÓRNIA I MAGAZYN POŚCIELI

kołder, materaców, poduszek,

bielizny damskiej, męskiej i pościelowej.

POLECA:

PLÓTNA, SZYFONY, OBRUSY, RĘCZNIKI, CHUSTECZKI, ZEFIRY, PŁÓCIENKA, BARCHANY, WOALE, KOCE, DYWANY, CHODNIKI, FIRANKI, KAPY, DRELICHY, PLEDY, SIENNIKI, PIERZE, WŁOSIEŃ.

KOMPLETNE WYPRAWY ŚLUBNE.

»MASCOTTE«

S. ROŻANKOWSKA

(DOM ŹDROJOWY) W KRYNICY.

Hurtownia i częściowa sprzedaż cukrów, czekolad, herbatników, pierników, herbaty i kawy, firmy Fr. FUCHS i Synowie S. A. w WARSZAWIE.

JÓZEF HOMECKI

NOWY SĄCZ, ulica JAGIELLOŃSKA

(obok starostwa).

Zupełna wysprzedaż rzeźb, duży wybór zabawek na podarki imieninowe!

SZARFY DO WIĘCÓW - PRZYBORY SZKOLNE I KANCELARYJNE

OPRAWA KSIĄŻEK I OBRAZÓW

—: W RAMY PO CENACH NISKICH :—

CEGIELNIĘ

miejską, polową z budynkami oraz obszerne tereny wymienionej gliny położone przy szosie i kolei, obok miasta, dla fabrycznego wykorzystania wydzierżawi zaraz

Magistrat w Starym Sączu.

FIRMA

JANA OLEKSEGO

NOWY SĄCZ, ul. WAŁOWA 1. 6.

Telefon 55.

Telefon 55.

poleca sypialnie, jadalnie, salony, meble gięte i biurowe, lustra, otomany oraz meble pojedyncze do urządzenia pensjonatów — jak: łóżka żelazne, szafy, nocne szafki, stoliki, krzesła i i. p. na dogodnych warunkach.

WAŻNE NA ŚWIĘTA!

PIERWSZORZĘDNA

WYTWÓRNIA WĘDLIN

WŁADYSŁAWA STYCZYŃSKIEGO

W N. SĄCZU, UL. JAGIELLOŃSKA 101.

POLECA

znane z dobroci wyroby masarskie, kiełbasy, szynki, pasztety, poledwice itp.

—: PRZYJMUJE ZAMÓWIENIA ZAMIEJSCOWE. :—

M. Rożankowski

w Krynicy — Willa pod Zamkiem.

Detaliczna sprzedaż win, koniaków, wódek oraz spirytusu monopolowego dla celów domowo-leczniczych.

Arcyksiążęcy browar
w Żywcu.

Najlepsze piwa i portery.

Pijcie tylko piwo żywieckie!